

Miljø- og ligestillingsministeriet
Att.: Marie Kongsted Møller og Tania Charlton Christensen
Fremsendt til mim@mim.dk, kopi: makom@mim.dk

Journal nr. 2026-679

Den 17. marts 2026

Høring over udkast til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse (maksimal størrelse af gebyr og kommunalbestyrelsens periodisering af omkostninger under udvidet producentansvar for emballage)

VANA takker for modtagelsen af ovennævnte udkast i høring og fremfører nedenfor vores bemærkninger.

Lovforslaget fastsætter maksimale producentgebyrer med henblik på at sikre, at gebyrerne ikke overstiger nødvendige og omkostningseffektive udgifter til indsamling og håndtering af emballageaffald. VANA støtter intentionen om en model, der fremmer omkostningseffektiv drift og bidrager til større ensartethed i kommunernes omkostningsniveauer.

VANA har på den baggrund følgende bemærkninger, som uddybes nedenfor:

- Centralisering og rettidig offentliggørelse af producentgebyrer.
- Lovforslagets lover økonomiske lettelser, men vil i praksis medføre stigninger.
- Klarhed om fordeling af en efterperiodisering.
- Mere retvisende vilkår for tildeling.

Centralisering og rettidig offentliggørelse af producentgebyrer

Indledningsvist bemærkes det, at producentgebyrer i dag offentliggøres decentralt på de enkelte kommuners hjemmeside. Dette har medført, at både kollektive ordninger og Miljøstyrelsen bruger uforholdsmæssigt mange ressourcer på at fremsøge og sammenholde oplysninger på tværs af kommunernes hjemmesider. Derudover oplevede VANA at flere kommuner overskred fristen for offentliggørelse samt ændrede producentgebyret efter offentliggørelse.

VANA henstiller derfor til en mere ensartet offentliggørelse af producentgebyrer, fx ved centralisering hos Miljøstyrelsen eller Forsyningstilsynet.

VANA har forståelse for den situation, kommunerne har stået i, i forbindelse med fastsættelsen af producentgebyrerne, herunder de betydelige usikkerheder som lovgivningen har medført. Dette ændrer imidlertid ikke ved, at de kollektive ordningers priser er helt afhængige af producentgebyrerne. Det er derfor afgørende, at fristen for offentliggørelse overholdes, så der sikres et tilstrækkeligt grundlag for rettidig fastsættelse af priser og dermed forudsigelighed for virksomhederne.

Samtidig bør kommunerne forpligtes til at orientere, varsle og begrunde ændringer i producentgebyret, ligesom der bør være en tydelig konsekvens af manglende/forsinket offentliggørelse.

Lovforslagets lover økonomiske lettelser, men vil i praksis medføre stigninger

Regeringen formulerede i efteråret 2025 en række tiltag for at skabe klarhed for virksomhederne og stabilitet om emballagepriserne. VANA støtter derfor op om en benchmarkmodel for kommunalbestyrelsens omkostninger til indsamling, da de første beregninger af producentgebyret har vist betydelige og store variationer.

På baggrund af regeringens udmelding, herunder forventningerne om et basisserviceniveau (benchmarkmodel) på maksimalt 1,2 mia. kr. - fastsatte VANA sine priser for 2026. Fastsættelsen skete under forudsætning af, at de politiske intentioner blev til realitet i lovgivningen.

Af lovforslaget fremgår det, at kommunernes opkrævning skal reduceres til ca. 1,2 mia. årligt, hvilket afviger fra regeringens udmelding, hvor beløbet blev angivet som et maksimum. Derudover fremgår det, at de samlede positive økonomiske konsekvenser for erhvervslivet vil udgøre 400 mio. kr. årligt fra medio 2026.

I praksis vil lovforslaget imidlertid medføre negative økonomiske konsekvenser for erhvervslivet på 200-250 mio. kr. årligt, og dermed væsentlige stigninger i producenternes omkostninger.

Årsagen til stigningerne er, at regeringen allerede har implementeret en reduktion i de kollektiv ordningers omkostninger i 2025/26 på 600 mio. kr. Med dette lovforslag begrænses denne reduktion til 400 mio. kr. Det betyder, at de kollektive ordninger vil blive mødt med en ekstraregning fra kommunerne, hvilket må forventes at få en konsekvens priserne.

Fra 2027 vil lovforslaget betyde, at omkostningerne til kommunerne samlet set vil stige med op mod 250 mio. kr. om året, da der også skal ske en tilbagebetaling af allerede implementerede lettelser (tilbagebetalingen fordeles ifølge lovforslaget over fire år og tillægges en markedsrente).

VANA opfordrer ministeriet til ikke at kommunikere, at omkostningerne i producentansvaret falder som følge af lovforslaget, da det skaber unødigt forvirring og skuffelse hos virksomhederne, da de i praksis bliver mødt med stigninger.

Efterbetaling (periodisering)

Lovforslaget indeholder en mulighed for periodisering således, at kommunerne kan efteropkræve omkostninger afholdt i perioden 1. oktober 2025 til 1. juli 2026.

Ifølge ministeriet vurdering, er denne omkostning beregnet til ca. 150 mio. kr.

Det fremstår uklart, hvordan efterbetalingen konkret skal fordeles, herunder om det er med udgangspunkt i de producenter, der har været registreret i perioden Q4 2025, Q1 og Q2 2026, eller i de producenter, og dermed kollektive ordninger, der har tildelingen i den periode hvor efteropkrævningen gennemføres.

VANA anmoder derfor ministeriet om at bekræfte, at det er korrekt forstået, at opkrævningen sker hos den til enhver tid tildelte kollektiv ordning i den periode hvor opkrævningen sker.

For virksomheder er forudsigelige og stabile emballagepriser helt afgørende og usikkerhed om det endelige omkostningsniveau har derfor stor betydning for virksomhedernes mulighed for at fastlægge budgetter.

Tildeling, inkl. nye mængder og skift mellem kollektive ordninger

Dansk Producentansvars tildeling skaber væsentlige udfordringer, både for praktikken og kollektive ordningers konkurrenceevne. Den nuværende fragmenterede tildeling af husholdningsaffald kræver omfattende koordinering, flere kontrakter og øger risikoen for fejl og forsinkelser.

VANA opfordrer derfor til, at Ministeriet i udformning af bekendtgørelsen sikrer, at

- Dansk Producentansvars tildeling, fremover sker efter en metode, der i langt højere grad tager højde for hensyn vedr. samling af kommuner samt kombinerede og fælles indsamlingsområder,
- Tildelingerne tager højde for mængder, der flytter fra en kollektiv ordning til en anden og indberettede mængder mellem tildelinger, der har væsentlige konsekvenser.

En mere effektiv tildelingsmetode vil kunne reducere administrative byrder, understøtte mere effektive indsamlingsløsninger og bidrage til større stabilitet og mindre risiko for udsving i de kollektive ordningers priser.

VANA står naturligvis til rådighed for yderligere uddybning eller opfølgende spørgsmål.

Med venlig hilsen
Marianne Roed Jakobsen,
Adm. Direktør, VANA